

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL. M. ve věci

žalobce:

X, narozen X
státní příslušnost Ukrajina
bytem v ČR X
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským
sídlem Palackého 151/10, 796 01 Prostějov

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 23. 4. 2021 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, k níž dne 3. 5. 2021 poskytl údaje. Uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ukrajinské národnosti, vyznává pravoslavné křesťanství, o politiku se nezajímá, je svobodný a bezdětný. Ve vlasti žalobce naposledy trvale žil ve městě X, Mukačevský okres, které leží v Zakarpatské oblasti. Vlast opustil dne 15. 2. 2021 a přicestoval přes Slovensko do České republiky. V České republice pracovní pobýval a opakovaně mu byla udělena pracovní víza. V minulosti měl též maďarské turistické vízum, které je však již neplatné. O mezinárodní ochranu žádá, jelikož je Ukrajina ve válce a on již obdržel osm předvolání z vojenské správy. Bojovat však nechce, jelikož je to proti jeho přesvědčení. Doplnil, že finančně pomáhá matce a sestře a proto by chtěl v České republice alespoň půl roku zůstat.
2. Doplnující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden téhož dne. Žalobce popsal, že si v minulosti již čtyřikrát vyřídil pracovní vízum a sdělil, že by si pobyt mohl nadále tímto způsobem legalizovat, stálo by to však „strašně moc času“. Uvedl, že předvolání od vojenské správy si nikdy osobně nevyzvedl. Vždy mu jej ukazovala pouze matka, která je převzala v jeho nepřítomnosti. Žalobce uvedl, že za dobu jeho pobytu v České republice obdržel dvě předvolání a bylo po něm vyhlášeno pátrání. O tom, že po něm bylo vyhlášeno pátrání, měla jeho matku informovat paní, která pracuje na obecním úřadě v jeho bydlišti. Upřesnil, že jde o důsledek jeho vojenské povinnosti. Když se předvolávaná osoba nedostaví po druhém předvolání na vojenskou správu, je po ní vyhlášeno pátrání. Předvolání začal dostávat po dosažení věku 18 let. Dodal, že mnoho jeho přátel „vytáhli z postele a odvedli“. On si sice bez problémů vyřizoval víza a překračoval hranice, to ale zřejmě jen proto, že vyjížděl z vlasti v létě a v zimě, přičemž nábor se uskutečňuje na podzim a na jaře. Po upozornění, že na průběh pátrání nemá vliv roční doba, odvětil, že „měl asi kliku“. Žalobce odmítá podstoupit výcvik, protože odvedenci slouží v ATO (pozn. soudu: Anti-Terrorist Operation Zone - zóna bojových operací na východě země), kde je na ně vytvářen obrovský psychický tlak. Doplnil, že v případě jeho odvedení by zůstala rodina bez prostředků, jelikož jeho matka má nízký plat ve výši 6 000 hřiven a sestře je 15 let. Na dotaz, zda se pokusil jednat s vojenskou správou, když je na něm jeho rodina finančně závislá, odvětil, že by musel uhradit 2 000 USD, o čemž měli jeho matku informovat známí. Žalobce uzavřel, že od pobytu v České republice očekává porozumění, lidé jsou tu totiž mnohem hodnější a život je jednodušší. S ukrajinskými správními orgány, mimo vojenskou správu, žádné problémy nikdy neměl. Žalobce doložil fotokopii předvolání k výkonu vojenské služby, kterou mu poslala jeho matka.
3. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodnou. Vycházel přitom z výpovědi žalobce a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z materiálů Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu - stav srpen ze dne 8. 8. 2020 a Ukrajina - Situace v zemi - Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby, ze dne 25. 4. 2020. Konstatoval, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny, přičemž v souladu s § 2 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné

ochraně cizinců, Česká republika považuje Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Na Ukrajině obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a její občané nebo osoby bez státního občanství ji neopouštějí z důvodu uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Ukrajina rovněž ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. Ukrajina v oblastech, které se nachází pod kontrolou ukrajinské vlády, splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu pro zařazení na seznam bezpečných zemí původu.

4. Žalobce za hlavní důvod žádosti o mezinárodní ochranu označil svou obavu z výkonu základní vojenské služby a případného povolání do války. Žalovaný v této souvislosti poukázal na skutečnost, že branná povinnost a povinná vojenská služba patří k základním státoobčanským povinnostem. Tuto zásadu uznává i Úmluva o právním postavení uprchlíků (tzv. Ženevská konvence) z roku 1951, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech či Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalovaný dále odkázal na stanovisko Úřadu Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky (dále jen UNHCR) ze dne 1. 10. 1999, dle něhož se všeobecně uznává, že jsou státy oprávněny žádat po svých občanech splnění vojenských povinností a občané jsou povinni je vykonat. Zároveň uvedl, že v případě žalobce ani nelze očekávat, že by měl výkon vojenské služby představovat pronásledování či vážnou újmu, neboť žalobce sám nic takové netvrdil. Z informace OAMP MV ČR o situaci na Ukrajině ze dne 25. 4. 2020 vyplývá, že je občanům Ukrajiny ukrajinským právním řádem umožněno absolvovat namísto základní vojenské služby náhradní civilní službu. Žalobce sice uvedl, že za využití této alternativy by musel zaplatit 2 000 USD, následně však připustil, že tuto informaci obdržel od matky, které byla sdělena známými, přičemž on sám v tomto směru nepodnikl naprosto žádné kroky, aby získal relevantní informace přímo od vojenské správy či jiného oficiálního zdroje. Žalovaný proto konstatoval, že je tato domněnka pouze nepodloženou spekulací, na jejímž základě nelze dospět k závěru, že by v jeho případě byla alternativní služba vyloučena. Co se týče samotného výkonu vojenské služby, z informace OAMP MV ČR o situaci na Ukrajině ze dne 25. 4. 2020 vyplývá, že vojenská služba se na Ukrajině řídí zákonem, přičemž podmínky výkonu jsou zcela standartní. Podle Ženevské konvence není ani vyhýbání se nástupu vojenské služby, byť by bylo trestné, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Na podporu svých argumentů žalovaný odkázal na Příručku procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokol týkající se právního postavení uprchlíků vydaný UNHCR v Ženevě v září roku 1979. Zároveň připomněl, že žalobce dle svých vlastních slov nikdy nepřevzal žádné předvolání osobně. Doposud tedy nebyl povolán k výkonu základní vojenské služby. Žalovaný rovněž označil tvrzení žalobce týkající se vyhlášeného pátrání po jeho osobě za nepodložené. Z informace OAMP MV ČR o situaci na Ukrajině ze dne 25. 4. 2020 vyplývá, že vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není trestným činem. O ten by se jednalo až v situaci, kdy by žalobce nenastoupil do služby po převzetí povolávacího rozkazu. O nevěrohodnosti žalobcova tvrzení pak vypovídá i to, že žalobce opakovaně bez problémů překračoval hranice Ukrajiny. Z příložených podkladů rovněž vyplývá, že na

Ukrajíně v současnosti neprobíhá mobilizace a do bojů na východě země jsou nasazovány výhradně profesionální vojáci či dobrovolníci. Není tedy důvod, proč by do konfliktu měl být nasazen žalobce, který doposud nevykonával ani základní vojenskou službu. Obava žalobce z přímého nasazení v boji je proto zcela bezpředmětná. Žalovaný též konstatoval, že ani skutečnost, že je na žalobci finančně závislá jeho matka a sestra, že by legalizace pobytu v České republice jiným způsobem „vzala strašně moc času“ nebo že by byl život zde „jednodušší“, nelze pokládat za důvody, pro které by nebylo možné žalobcovu zemi původu pokládat za bezpečnou. Žalovaný závěrem doplnil, že se žalobce na území České republiky zdržuje již od února 2021, přičemž zde opakovaně pobýval i v minulosti na základě udělených pracovních víz. O mezinárodní ochranu však požádal až 23. 4. 2021, přičemž jeho pracovnímu vízu skončila platnost dne 24. 4. 2021. Žalovaný proto připomněl, že mezinárodní ochrana je specifickým institutem, který slouží výhradně k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších práv a svobod, nikoli k pouhé legalizaci pobytu cizince na území České republiky. Svou argumentaci pak doplnil o odkaz na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2018, sp. zn. 4 Azs 324/2018, a ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70.

5. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce včasnou žalobou. Rozporoval závěr žalovaného, že je jeho obava z trestu za nenastoupení povinné vojenské služby neodůvodněná. Zdůraznil, že žalovaný odmítl provést žalobcem navrhovaný důkaz v podobě písemného předvolání vojenské správy, v němž bylo obsaženo poučení, že následkem nedostavení se na povolávací rozkaz je vyhlášení pátrání. Namítal, že žalovaný měl zohlednit právní úpravu obsaženou v čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „směrnice“), dle kterého se za pronásledování může považovat trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby v konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2. směrnice. O skutečnosti, že se při válečném konfliktu na Ukrajině obě strany mohly dopouštět válečných zločinů, svědčí dle žalobce fakt, že vznikají odborné skupiny za účelem analýzy válečných zločinů a zločinů proti lidskosti spáchané na Ukrajině. V této souvislosti odkázal na článek Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, ze kterého citoval vyjádření doc. JUDr. Ondřeje Sváčka, LL. M., Ph.D. týkající se analýzy, která má za úkol zjistit, zda jsou na Ukrajině válečné zločiny a zločiny proti lidskosti skutečně páčány. Jelikož žalobci hrozí trestní sankce za nenastoupení povinné vojenské služby s případnou účastí ve vojenském konfliktu, ve kterém jsou páčány válečné zločiny, jsou naplněny podmínky aplikace čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice. Tím, že žalovaný neprovedl žalobcem navrhovaný důkaz a nevypořádal se s námitkou žalobce, že mu hrozí trest za nenastoupení povinné vojenské služby, zatížil řízení vadou spočívající v nepřezkoumatelnosti z důvodu nedostatku odůvodnění.
6. Žalobce také zpochybnil tvrzení žalovaného, dle něhož mu přímé nasazení ve válečném konfliktu nehrozí. Uvedl, že informace OAMP MV ČR o situaci na Ukrajině ze dne 25. 4. 2020 je již více jak rok stará a bezpečnostní situace se od té doby na Ukrajině rapidně zhoršila. S tím také koresponduje nová právní úprava, která na Ukrajině umožňuje povolání občanů do aktivní vojenské služby bez vyhlášení mobilizace. Ze strany ukrajinského

prezidenta je pak požadována totální mobilizace. Žalobce v této souvislosti odkazoval na internetové články. Vzhledem k rapidně se zhoršující situaci a snahám nejvyššího vedení Ukrajiny o totální mobilizaci nelze tvrdit, že přímé zapojení žalobce ve válečném konfliktu nehrozí. Žalobce proto navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení a žalobci přiznal náhradu nákladů řízení.

7. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný konstatoval, že nepovažuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné či nezákonné. Správní orgán zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Žalovaný rovněž uvedl, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny, kterou Česká republika, vyjma Doněcké a Luhanské oblasti a poloostrova Krym, v současné době považuje za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, což je v napadeném rozhodnutí podrobně odůvodněno. Na základě výpovědí žalobce a použitých informací o zemi původu žalovaný učinil závěr, že i v jeho případě lze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Žalobce před vycestováním ze země původu žil v Zakarpatské oblasti, kde však ani v září 2021 žádný ozbrojený konflikt neprobíhá. V této souvislosti správní orgán dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, dle něhož je na žadateli o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu, aby prokázal, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze. Z jakého důvodu žalovaný neprovedl překlad předvolání k výkonu vojenské služby, vysvětlil v odůvodnění napadeného rozhodnutí, když argumentoval jeho nadbytečností a neekonomičností. Pokud se jedná o obavy z výkonu vojenské služby a z povolání do vojenského konfliktu, žalobce má možnost v zemi původu nastoupit službu alternativní, nadto do oblasti bojů nejsou povoláváni vojáci základní vojenské služby, slouží zde profesionálové. Z informací o zemi původu také vyplývá, že v současné době v souvislosti s výkonem vojenské služby žalobci žádné trestní stíhání nehrozí a žádná totální mobilizace na Ukrajině dosud vyhlášena nebyla. V žalobě zmiňovaná nová právní úprava, respektive odkaz na článek „Neodvádějte mladíky na frontu, žádají Ukrajinci“, se týká výhradně rezervistů a zkušených vojáků, nikoli žalobce. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti považuje žalovaný použité informace za dostatečné a aktuální, nadto žalobce žádné doplnění podkladů či dalších informací nenavrhoval. Žalobce tedy v průběhu celé azylové procedury neprokázal, že v jeho případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. Žalovaný proto navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
8. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 zákona o azylu před uplynutím patnácti dnů od doručení napadeného rozhodnutí žalobci, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Předmětem přezkumu krajského soudu bylo rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se žádost zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze

(viz též čl. 31 odst. 8 písm. b, čl. 32 odst. 2 a čl. 36 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, tzv. procedurální směrnice).

10. V první řadě se soud musel vypořádat s námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. Dle ustálené judikatury správních soudů, musí být nepřezkoumatelnost rozhodnutí vykládána jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, jelikož nelze zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. To neplatí pro případy, kdy se správní orgán podstatou námítky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně nereaguje na všechny aspekty vznesené námitky. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela reagovat. Soud námitce nepřezkoumatelnosti nepřisvědčil, ve shodě s žalovaným má za to, že napadené rozhodnutí je rozhodnutí přezkoumatelné. Žalovaný řádně vysvětlil, z jakého důvodu žalobcem navrhovaný důkaz neprovedl. Uvedl, že předložený dokument nemá další informační hodnotu nad rámec výpovědi žalobce. Obsah listiny žalobce při pohovoru popsal a žalovaný jeho výpověď nijak nerozporoval. Konstatoval proto, že by opatření překlada předložené listiny bylo značně neekonomické a nehospodárné.
11. Rovněž nelze tvrdit, že by se žalovaný dostatečně nevyjádřil k námitce týkající se hrozícího trestu za nenastoupení povinné vojenské služby. Žalovaný vyčerpávajícím způsobem odůvodnil své rozhodnutí, přičemž vysvětlil, z jakého důvodu není vyhýbání se nástupu vojenské služby, byť by bylo trestné, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Svou argumentaci opřel o citaci mezinárodních úmluv a relevantní judikatury. Dále dodal, že z informace OAMP MV ČR o situaci na Ukrajině ze dne 25. 4. 2020 vyplývá, že vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není trestným činem. Závěrem pečlivě zdůvodnil, z jakého důvodu označil tvrzení žalobce týkající se vyhlášeného pátrání po jeho osobě za nepodložené. Z výše uvedeného plyne, že se žalovaný s námitkami žalobce vypořádal zcela dostatečně.
12. K námitce žalobce týkající se obavy ze zapojení do válečného konfliktu zdejší soud uvádí následující.
13. Ministerstvo vnitra vydalo na základě zmocnění v § 86 odst. 4 zákona o azylu vyhlášku č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, v níž mimo jiné upravilo seznam zemí, které Česká republika považuje za bezpečné země původu (k tomuto postupu viz též čl. 37 procedurální směrnice). Vyhláškou č. 68/2019 Sb. byla mezi tyto země zařazena Ukrajina s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, a to s účinností od 23. 3. 2019.
14. Vzhledem k tomu, že žalobce pochází ze Zakarpatské oblasti na Ukrajině a v žalobě žádným způsobem nezpochybňoval zařazení Ukrajiny mezi bezpečné země původu, krajský soud se v souladu s výše uvedeným zabýval pouze otázkou, zda se žalobci podařilo prokázat, že v jeho konkrétním případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. Krajský soud přitom zdůrazňuje, že ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu stanovuje zvláštní pravidlo pro rozložení důkazního břemene v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud ve své konstantní judikatuře setrvale vychází

z toho, že „pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli (...). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.“ (viz usnesení ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32). Shodně se však vyjádřil kasační soud již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, ale i v řadě dalších rozhodnutí (viz např. usnesení ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-34 a další). Je to tedy primárně žadatel o mezinárodní ochranu, který musí tvrdit a také prokázat, že v jeho individuálním případě jinak bezpečnou zemi původu za bezpečnou považovat nelze.

15. Krajský soud dospěl k závěru, že nic takového se žalobci prokázat nepodařilo. Žalobcova obava z povolání do armády není sama o sobě azylově relevantním důvodem, jelikož odmítání výkonu vojenské služby „odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při ovojových akcích ve válečném konfliktu.“ (srov. rozsudky NSS ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44). Branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany. Potenciálně hrozící trestní stíhání pro nenastoupení vojenské služby zakládá azylově relevantní důvody jen tehdy, pokud je trestní sankce důsledkem toho, že se bránc odmítne zúčastnit bojových operací odporujících mezinárodnímu právu, nebo že mu hrozí trest, jehož intenzita či způsob výkonu zakládá porušení lidských práv (srov. např. usnesení NSS ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 - 34). Ve vztahu k aktuální situaci na Ukrajině však Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že tamní konflikt daným charakteristikám neodpovídá (srov. usnesení NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 163/2019 - 44, ze dne 10. 12. 2020, č. j. 3 Azs 360/2019 - 76, nebo ze dne 2. 9. 2021, č. j. 9 Azs 159/2021 - 23).
16. Ze spisového materiálu plyne, že se vojenská služba na Ukrajině řídí zákonem, přičemž právo je vymahatelné a podmínky výkonu vojenské služby jsou zcela standardní. Za nenastoupení vojenské služby skutečně hrozí trest odnětí svobody na 2 až 5 let, to ovšem teprve v případě, že si dotyčný převezme povolávací rozkaz. Z výpovědi žalobce přitom vyplynulo, že povolávací rozkaz osobně nikdy nepřevzal. Soud se neztotožnil ani s názorem žalobce, dle něhož žalovaný opomněl aplikovat čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice. Nejvyšší správní soudu v usnesení ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 235/2016-36, odkázal na rozsudek Soudního dvora ve věci C-472/13, *Shepherd*, z něž vyplývá, že „osoba, která usiluje o přiznání postavení uprchlíka podle čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice, musí za takových podmínek s dostatečnou přesvědčivostí prokázat, že jednotka, ke které patří, provádí nebo v minulosti prováděla operace, které jí byly přiděleny, za takových podmínek, že je vysoce pravděpodobné spáchání činů, jejichž povaha odpovídá činům uvedeným v tomto ustanovení.“ Soudním dvorem řešená věc se však týkala situace, kdy příslušník armády, který byl servisním technikem jednotky vrtulníků, uplatnil výhradu svědomí a odepřel výkon vojenské služby, neboť tvrdil, že jeho jednotka páchala válečné zločiny, kterých se na nové misi nechtěl zúčastňovat. Jinými slovy, od počátku tvrdil hrozbu páchání válečných zločinů. To v žádném případě není situace žalobce, takové tvrzení z jeho žádosti ani z pohovoru nevyplyvá. Žalobcovo nasazení v boji navíc nelze předpokládat. Ze zpráv o zemi původu plyne, že na východě Ukrajiny jsou nasazeni pouze profesionální vojáci nebo dobrovolníci. Vojáci základní služby nejsou povoláváni do oblastí bojů na východě země.

Žalobce měl možnost se k těmto zprávám vyjádřit, což neučinil.

17. Zdejší soud závěrem připomíná, že mezinárodní ochrana je specifickým institutem, který slouží výhradně k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších práv a svobod. Nikoli k pouhé legalizaci pobytu cizince na území České republiky. Z hlediska celkového kontextu věci nelze přehlédnout ani to, že žalobce o mezinárodní ochranu v České republice požádal nikoli bezprostředně po příjezdu do České republiky, ale až po dvou měsících. Ze spisového materiálu navíc vyplývá, že žalobce zde opakovaně pobýval i v minulosti na základě udělených pracovních víz. O mezinárodní ochranu však požádal až 23. 4. 2021, jelikož jeho pracovnímu vízu dne 24. 4. 2021 skončila platnost.
18. Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
19. Ve věci soud rozhodoval, aniž nařídil ústní jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s, když žalobce i žalovaný s daným postupem vyslovili souhlas.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 16. listopadu 2021

Mgr. Karolína Tylová, LL. M.
samosoudkyně